

Εκφώνηση του πανηγυρικού της ημέρας από τον προϊστάμενο Δημοσίων Σχέσεων, Επικοινωνίας και Εθιμοτυπίας του Δήμου Πύλου-Νέστορος Γεώργιο Αναστασόπουλο, δηλαδή τον υποφαινόμενο.

Η επέτειος των διακοσίων ενός χρόνων από την έξοδο του «Άρεως» ζωντανεύει την ιστορική μνήμη του βρικίου «Άρης». Ήτο ιδιοκτησίας του Υδραίου Τσαμαδού, ναυπηγήθηκε το 1807 στη Βενετία και έμελλε να γίνει θρύλος στην παγκόσμια ναυτική ιστορία με την έξοδό του από τον όρμο του Ναβαρίνου την 26^η Απριλίου 1825.

Η έξοδος του «Άρεως» θεωρείται το ανυπέρβλητο κατόρθωμα ενός πλοίου όπου, το απαρα-σάλευτο θάρρος του πληρώματος και η δεξιότητα των ναυτικών χειρισμών κατέστησαν δυνατή την έξοδό του από τον αποκλεισμένο, εκ 56 εχθρικών πλοίων, όρμο και βαλλόντων συνεχώς με τα 708 συνολικά πυροβόλα τους καθώς και πυροβόλα της καταληφθείσας νήσου Σφακτηρίας. Η έξοδος του «Άρεως», μοναδικός και अपαράβλητος στο είδος του άθλος στα παγκόσμια ναυτικά χρονικά, αποτελεί δόξα για τους αγωνιστές του '21 και τις αρετές τους, με το νόημα των θυσιών τους να αντανakλάται στη ρήση «η φύση μάς καλεί να ζήσουμε, αλλά η αρετή μάς καλεί να θυσιαστούμε».

Την 18^η Απριλίου 1825, ο τουρκο-αιγυπτιακός στόλος κατέπλευσε στη Μεθώνη και αποβίβασε 4.000 στρατιώτες και ικανή ποσότητα πυρομαχικών και τροφίμων, προκειμένου ο Ιμπραήμ να καταλάβει τη στρατηγικής σημασίας Σφακτηρία καθώς το Νέο και το Παλιό κάστρο του Ναβαρίνου.

Η Σφακτηρία, με Φρούραρχο τον Σαχίνη προάσπιζε τον όρμο του Ναβαρίνου και τα κάστρα του, με οκτώ πυροβόλα, οκτακοσίους Έλληνες και Φιλέλληνες υπερασπιστές, όπου μαζί τους ήταν: ο Γραμματέας του Εκτελεστικού Μαυροκορδάτος, ο υπουργός Πολέμου Αναγνωσταράς, ο κυβερνήτης του βρικίου «Άρης» Τσαμαδός, ο ύπαρχος Βότσης καθώς και ο φιλέλληνας Σαντόρε Ντι Σανταρόζα και ναυτικά αγήματα τεσσάρων πλοίων εκ των οκτώ συνολικά αγκυροβολημένων στον προασπισμένο όρμο.

Την 26η Απριλίου 1825 ο τουρκο-αιγυπτιακός στόλος απέκλεισε τον όρμο, διατεταγμένος σε δύο ναυτικές μοίρες. Η πρώτη ΒΔ της Σφακτηρίας, για απαγόρευση προσέγγισης του στολίσκου του Μιαούλη και η δεύτερη νοτίως, για έλεγχο του όρμου.

Προ της μεσημβρίας, η νοτιότερη μοίρα, εκ 56 πλοίων πλέουσα σε «γραμμή μετώπου», προσέγγισε τη Σφακτηρία, βάλλουσα αυτή αδιακόπως με 700 πυροβόλα και αποβιβάζοντας 2.500 Οθωμανούς. Ο ηρωισμός των Ελλήνων και των Φιλελλήνων δεν επέτρεψε τη θυσία 400 εξ αυτών, με συνεπα-κόλουθη πτώση της Σφακτηρίας και τον ένδοξο θάνατο των Σαχίνη, Αναγνωσταρά, Τσαμαδού και του φιλέλληνα Σανταρόζα.

Τα 8 πυροβόλα της καταληφθείσας Σφακτηρίας και τα 700 της εισπλέουσας εχθρικής μοίρας στον όρμο επέβαλαν την άμεση άπαρση των ελληνικών πλοίων ώστε να αποφύγουν τον εγκλωβισμό τους εντός του όρμου και την προσβολή τους από τα διασταυρούμενα πυρά των τουρκο-αιγυπτιακών πλοίων και της καταληφθείσας Νήσου Σφακτηρίας. Τα ελληνικά πλοία υστερούσαν κατά πολύ των οθωμανικών λόγω μικρότερου διαμετρήματος πυροβόλων, βεληνεκούς και χαμηλού ύψους καταστρώματος με συνεπαγόμενη αδυναμία εμβολής. Η ναυτική αντίληψη των Ελλήνων αντεπεξήλθε στην εχθρική αριθμητική υπεροχή. Οι δυσμενείς καιρικές συνθήκες ιστιοφορίας και τα αβαθή της περιοχής ανέδειξαν τη ναυτοσύνη των πληρωμάτων των έξι πρώτων βρικίων που εξέπλευσαν εγκαίρως εξουδετερώνοντας τρία εχθρικά πλοία.

Μεταξύ των διασωθέντων από τη Σφακτηρία ήταν ο ύπαρχος του «Άρεως» Βότσης, ο Μαυροκορδάτος και ο Σαχτούρης, οι οποίοι επέβησαν στον «Άρη». Η κυβέρνηση του «Άρεως» ανελήφθη υπό του Βότση, πάππου του κυβερνήτη του τορπιλοβόλου T-11 που βύθισε στις 18 Οκτώβρη του 1912 το τουρκικό θωρηκτό «Φετίχ Μπουλέντ» στο λιμάνι της Θεσσαλονίκης. Ο Βότσης έθεσε το πλήρωμα «εις τάξιν απάρσεως», αφού προσκύνησαν την εικόνα της Παναγίας και τάζοντάς Της χρύσωμα εάν διεσώζοντο, ο «Άρης» αρχίζει τον έκπλου τις πρώτες μεταμεσημβρινές ώρες μέσω της μοναδικής εξόδου του όρμου ανάμεσα Σφακτηρίας και Τσιχλί Μπαμπά με την Εικόνα της Παναγίας στο μπροστινό κατάρτι.

Η αφοσίωση του πληρώματος στον ηρωικώς πεσόντα κυβερνήτη τους Τσαμαδό, το θάρρος, η ναυτοσύνη και η ακλόνητος πίστη στην Παναγία, χαλύβδωσαν το βρίκιον «Άρης» και διέπλευσε, ναυμαχώντας επί 5ωρο σχηματισμό 47 εχθρικών πλοίων, βύθισε επτά, διέσπασε τον ναυτικό αποκλεισμό και εξέπλευσε νικηφόρως εκ του εχθρικού πλέον όρμου με απώλειες δύο ναυτών και επτά τραυματιών.

Και πλέοντας προς την Καλαμάτα με διάτρητα ιστία και ραγισμένους ιστούς. Η τρις-χιλιετής ναυτική ιστορία της Ελλάδας είναι ένα άληκτο κεφάλαιο ηρωικών κατορθωμάτων, απαράμιλλου θάρρους και αυτοθυσίας.

«Σώθηκαν με μεγάλο κίνδυνο κι απερίγραπτη γενναιότητα αυτεινοί οι άνθρωποι του караβιού. Άλλο είναι να το γλέπει άνθρωπος και άλλο να το λέγει. Σώθηκαν με τη βοήθεια του Θεού, δίνοντάς τους ανδρεία πολλή».

Με αυτά τα λόγια μας περιγράφει ο Στρατηγός Μακρυγιάννης τις στιγμές της παράτολμης και ηρωικής εξόδου του θρυλικού Μπρικίου «ΑΡΗΣ», καθώς παρακολουθούσε από το φρούριο του Νιόκαστρου.

Η ΗΡΩΙΚΗ ΕΞΟΔΟΣ του «Άρεως» στις 26 Απρίλη του 1825 ήταν ο προάγγελος σε μικρογραφία της άλλης ΗΡΩΙΚΗΣ ΕΞΟΔΟΥ αυτής του ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ στις 10 Απρίλη του 1826. Οι δυο αυτοί έξοδοι ήταν η Αρχή του Τέλους για την αποτίναξη του Οθωμανικού ζυγού.

Ο Όρμος του Ναβαρίνου έχει γράψει τη δική του ξεχωριστή Ιστορία στην έκβαση του Ιερού Ένοπλου Απελευθερωτικού Αγώνα των Ελλήνων, καθότι δεν σταμάτησε η Ιστορία του στην ΕΞΟΔΟ του ΑΡΕΩΣ, συνεχίστηκε στις 20 Οκτώβρη του 1827 με την Ιστορική Ναυμαχία όπου μετά το τέλος αυτής διαφαίνεται στον ορίζοντα πλέον, η Ανατολή της γέννησης του Ανεξάρτητου Ελληνικού Κράτους, ήταν το Τέλος του Τέλους.

Σύμφωνα με τα γεγονότα στο σύνολό τους ανά την Επικράτεια, όχι ότι οι υπόλοιπες περιοχές δεν ήταν εξίσου σημαντικές και ουσιαστικές για τον Αγώνα, ο Δήμος μας, ο Δήμος Πύλου-Νέστορος, κατά την άποψή μου, έδωσε τα μέγιστα στον Αγώνα, γιατί όχι και την πρωτιά της πολυπόθητης Ανεξαρτητοποίησής μας.

Ο πανηγυρισμός της εκατό ντα ετίας τιμήθηκε, εντός εισαγωγικών, θλιβερά το 1921 με την τιμητική βύθιση του «Άρη» στο ναύσταθμο για οικονομικούς λόγους.

ΑΘΑΝΑΤΟΙ!   ΖΗΤΩ Η ΕΛΛΑΔΑ!
ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΠΟΛΥ